

Valtioneuvoston asetus tartuntatautien neuvottelukunnasta

Yleistä

Valtioneuvoston asetus tartuntatautien neuvottelukunnasta liittyy tartuntatautilain kokonaisuudistuksen myötä XX päivänä XXkuuta 202X voimaan tulevaan uuteen tartuntatautilakiin (XXXX/20XX). Asetus annetaan tartuntatautilain 11 §:n nojalla. Asetuksessa säännellään tartuntatautien neuvottelukunnan kokoonpanosta, tarvittavasta asiantuntemuksesta, asettamisesta ja tehtävien määrittelystä.

Valtioneuvoston asetus tartuntatautien neuvottelukunnasta tulisi tartuntatautilain kokonaisuudistuksen myötä kumoutuvan asetuksen (78/2017) tilalle täydentämään uudistettua tartuntatautilakia. Asetus vastaisi tällä hetkellä voimassa olevaa valtioneuvoston asetusta tartuntatautien neuvottelukunnasta.

Tartuntatautien neuvottelukunta on osoittautunut tärkeäksi sosiaali- ja terveysministeriölle ulkopuolista asiantuntijatukea antavaksi elimeksi. Tartuntatautien neuvottelukunta toimisi jatkossakin tartuntatautien torjunnan asiantuntijaelimenä sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä.

Yksityiskohtaiset perustelut

1 §. Neuvottelukunnan asettaminen. Valtioneuvosto asettaisi sosiaali- ja terveysministeriön esityksestä tartuntatautien neuvottelukunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Säännös vastaisi voimassa olevaa asetusta.

2 §. Neuvottelukunnan tehtävät. Tartuntatautien neuvottelukunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asiantuntijaelimenä. Sen päätehtävä on tukea tartuntatautien torjuntatyötä, seurata tautitilanteen kehitystä ja antaa viranomaisille suosituksia. Se seuraa yleistä tartuntatautilannetta ja vastustamistyön onnistumista, ja tekee esityksiä ja antaa lausuntoja tartuntatautien ehkäisemiseksi. Neuvottelukunta edistää eri viranomaisten, tutkimuksen ja terveydenhuollon toimijoiden välistä yhteistyötä ja tiedonkulkua.

Kansainvälisiä tartuntatautihätätilanteita ja tartuntataudeista johtuvia rajat ylittäviä terveysuhkia esiintyy jatkuvasti: viimeisimpinä esimerkkeinä 2026 keväällä kansainvälisellä risteilyalus MV Hondiuksella todettu hantavirusepidemia ja toukokuussa 2026 Kongossa havaittu laaja Bundibugyo-epidemia. Kansallisella tasolla tarvitaan poikkeahallinnollinen työryhmä tartuntatautilanteiden, tartuntatautivarautumisen ja tartuntatautien torjuntatoimien keskustelua varten. Neuvottelukunnalla on tärkeä tehtävä myös immunisaatiomenetelmin toteutettavassa tartuntatautien torjunnassa. Uusia rokotteita kehitetään koko ajan, ja rokotosohjelman kehittämiseen liittyviä asioita tarkastellaan neuvottelukunnassa osana sosiaali- ja terveysministeriön päätöksentekoprosessia.

Tartuntatautien neuvottelukunnan tehtävänä on:

- 1) seurata tartuntatautilanteen yleistä kehitystä ja tartuntatautien vastustamistyön toteutumista;
- 2) tehdä tarvittaessa ehdotuksia tartuntatautien vastustamistyön ja sitä koskevan lainsäädännön kehittämiseksi;

- 3) antaa lausuntoja valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävistä tartuntatautien vastustamistyöhön liittyvistä kysymyksistä;
- 4) seurata maassamme suoritettavaa ja kansainvälistä tartuntatautien vastustamistyöhön liittyvää tieteellistä tutkimusta;
- 5) antaa lausunto kansallisen rokotusohjelman muutoksista;
- 6) antaa sosiaali- ja terveysministeriölle asiantuntija-apua poikkeuksellisten epidemioiden torjunnassa;
- 7) suorittaa muut sosiaali- ja terveysministeriön määräämät tartuntatautien vastustamistyötä koskevat tehtävät.

Tartuntatautien neuvottelukunnan tehtäviin ei ehdoteta lisättäväksi uusia tehtäviä.

3 §. Neuvottelukunnan kokoonpano. Valtioneuvosto määräisi neuvottelukunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut jäsenet sekä kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Jäsenten tulee edustaa monipuolisesti tartuntatautialan asiantuntemusta ja tartuntatautien vastustamistyötä tekeviä viranomaisia. Jos jäsen tai varajäsen eroaa tai on pitkäaikaisesti estynyt osallistumaan neuvottelukunnan toimintaan kesken toimikautensa, määrää sosiaali- ja terveysministeriö hänen tilalleen uuden jäsenen tai varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Pitkäaikainen este voisi syntyä esimerkiksi jäsenen tai varajäsenen pitkän sairausloman, kuoleman tai muun näihin verrattavan syyn vuoksi. Aiempi muotoilu jäsenen tai varajäsenen eroamisesta tai kuolemasta haluttiin muotoilla uudelleen siten, että muotoilulla katettaisiin myös kuolemantapausta todennäköisemmät syyt pitkäaikaiseen esteeseen, kuten sairausloma. Muilta osin tartuntatautien neuvottelukunnan kokoonpanoon ei ehdoteta muutoksia.

Neuvottelukunnassa ovat edustettuna eri terveysviranomaiset ja yhteinen terveys -näkökulmasta myös eläinterveys- ja ympäristöterveysviranomaiset. Neuvottelukunnan kokoonpanossa on ollut edustusta mm. sosiaali- ja terveysministeriöstä, maa- ja metsätalousministeriöstä, Terveystieteiden tutkimuskeskuksesta, Sotilaslääketieteen keskuskeskuksesta, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta, hyvinvointialueilta ja Ahvenanmaan terveyden- ja sairaanhoidosta (Ålands hälso- och sjukvård) sekä yliopistoista. Neuvottelukunta on voinut kuulla myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

4 §. Neuvottelukunnan jaostot. Neuvottelukunta voisi asettaa keskuudestaan jaostoja, kuten nykyäänkin. Jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan määräisi neuvottelukunta. Jaostojen jäseninä voisi olla myös neuvottelukunnan varajäseniä ja neuvottelukunnan ulkopuolisia asiantuntijoita. Sääntely vastaisi voimassa olevaa asetusta.

5 §. Voimaantulo. Asetus tulisi voimaan XX päivänä XXkuuta 20XX.

Taloudelliset vaikutukset

Tartuntatautien neuvottelukunnan toiminnasta aiheutuvat kulut ovat kokouksiin liittyviä tila-, matka- ja tarjoilukuluja. Kustannusten suuruusluokka on ollut vuosina 2022–2025 pääosin 7600–9200 € vuodessa. Vuosina 2025 ja 2026 neuvottelukunnan toimintaan kohdennettu määräraha on ollut 7000 € vuodessa. Asetuksella ei ole uusia taloudellisia vaikutuksia edelliseen tartuntatautien neuvottelukuntaa koskevaan asetukseen verrattuna.

Valmistelu

Asetus on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä ja tartuntatautilainsäädännön kehittämistä valmistelleessa työryhmässä.

Asetuksesta on saatu lausunnot...(täydennä lausuntokierroksen jälkeen)

Voimaantulo

Asetus tulisi voimaan XX päivänä XXkuuta 20XX.